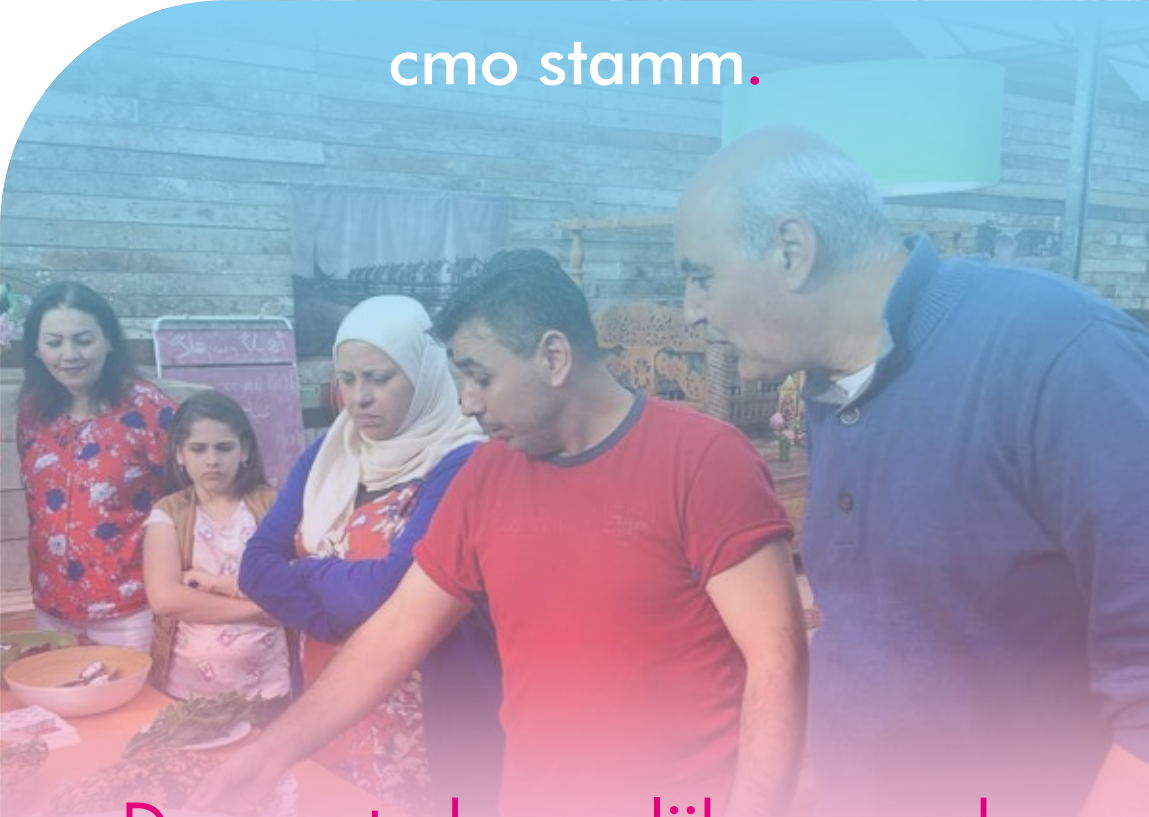

cmo stamm.

De maatschappelijke waarde van **inwonersinitiatieven**

Praktijkvoorbeelden uit Groningen en Drenthe én
handvatten om zelf aan de slag te gaan

INHOUD

Voorwoord	4
1. De sociale basis: wat is het en waarom is het belangrijk?	6
2. Aantonen van maatschappelijke waarde is zinvol	10
3. Praktijkvoorbeelden	16
Dorpsloket Middelstum – Noaberschap in actie	18
Dorpshuis Smilde – Verbinding door eigenaarschap	24
Stichting Ebbingehof – Samen wonen, samen leven	30
Odensehuis Meppel – Warmte en steun voor mensen met dementie	36
Welzijn Westerwolde – Impact op maat	40
Groeihuis Eexterveen – Een centrale plek voor ontmoeting en ontwikkeling	46
4. Kernboodschappen uit de praktijk	52
5. Maatschappelijke waarde succesvol aantonen	56
Over CMO STAMM	61

INWONERSKRACHT - HET HART VAN DE SAMENLEVING

DE MAATSCHAPPELIJKE WAARDE VAN INWONERSINITIATIEVEN

Inwoners nemen steeds vaker zelf het initiatief om hun leefomgeving mooier, socialer en duurzamer te maken. Vanuit hun eigen betrokkenheid en ideeën ontstaan allerlei inspirerende projecten die bijdragen aan een fijne en leefbare omgeving. Daarbij willen inwoners graag zelf de regie houden over wat er in hun buurt gebeurt. Steeds vaker wordt gevraagd om de waarde van deze initiatieven uit te drukken in (op geld te waarderen) maatschappelijke resultaten. De sociale basis draait om de kracht van gemeenschappen: mensen die naar elkaar omkijken, elkaar helpen en samen het leven vormgeven. Denk aan burens die elkaar steunen, vrijwilligers die activiteiten organiseren en verenigingen die mensen samenbrengen. Deze informele netwerken zijn waardevol omdat ze zorgen voor verbondenheid en steun in het

dagelijks leven. Hoe sterker de sociale basis, hoe meer mensen op elkaar kunnen rekenen en samen een hechte gemeenschap vormen. De initiatieven die ontstaan vanuit de kracht van gemeenschappen hebben grote impact in dorpen en steden.

Inwonersinitiatieven

CMO STAMM ondersteunt actieve inwoners bij het realiseren van hun initiatieven. Samen ontwikkelen we droomscenario's en maken we concrete plannen met aandacht voor juridische, fiscale en financiële aspecten. Inwonersinitiatieven hebben behoefte aan een stappenplan, aan aanjagers, meedenkers, aan begeleiding bij het ontwikkelen van verdienmodellen, aan advies en ondersteuning in alle fasen van hun initiatief. In deze publicatie komen een aantal initia-

tieven aan het woord: het Dorpsloket in Middelstum, het Dorpshuis in Smilde, het woningbouw-initiatief Ebbingehof, het Oden-sehuis in Meppel, Welzijn Westerwolde en het GroeiHuis in Eexterveen. Allemaal initiatieven die bijdragen aan het versterken van de leefbaarheid en brede welvaart, en allemaal dragen ze bij aan het versterken van de sociale basis in dorpen en wijken.

Maatschappelijke waarde

Maar wat is nu precies de maatschappelijke waarde van al deze initiatieven? Welke waarde voegen ze toe? Vast staat in ieder geval dat investeren in de kracht van gemeenschappen en lokale veerkracht bijdraagt aan de zorgzame samenleving die we als lonkend perspectief zien voor onder meer de vergrijzende toekomst. Zo draagt nieuw naoberschap eraan bij dat gezond en gelukkig oud worden in je eigen omgeving beter mogelijk wordt.

CMO STAMM biedt advies en ondersteuning bij het inzichtelijk maken van maatschappelijke waarde. We bieden de mogelijkheid aan initiatieven om een onafhankelijke maatschappelijke waarde analyse uit te voeren. Daarnaast hebben we een denkkader ontwikkeld om zelf met maatschappelijke waarde aan de slag te gaan. Ook verzorgen we workshops voor professionals, waarin we deze praktische handvatten uitleggen.

In deze publicatie laten we zien hoe initiatieven, van dorpsloketten tot zorgnetwerken en wooninitiatieven, bijdragen aan een gezondere, gelukkigere en meer veerkrachtige samenleving. We geven niet alleen inzicht in hun inspanningen, maar bieden ook handvatten voor wie zelf het verschil wil maken. Daarmee hopen we een aanmoediging te zijn voor initiatiefnemers, beleidsmakers en iedereen die zich inzet voor een sterke sociale basis.

Roos Jelier

Directeur-bestuurder CMO STAMM

DE SOCIALE BASIS

WAT IS HET EN WAAROM IS HET BELANGRIJK?

De sociale basis draait om de kracht van gemeenschappen: mensen die naar elkaar omkijken, elkaar helpen en samen het leven vormgeven. Denk aan burens die elkaar steunen, vrijwilligers die activiteiten organiseren en verenigingen die mensen samenbrengen. Deze informele netwerken zijn waardevol, omdat ze zorgen voor verbondenheid en steun in het dagelijks leven. Hoe sterker de sociale basis, hoe meer mensen op elkaar kunnen rekenen en samen een hechte gemeenschap vormen.

De sociale basis is niet alleen fijn om te hebben, het helpt ook om grotere problemen te voorkomen. Wanneer mensen op tijd steun krijgen van hun omgeving, is er minder behoefte aan professionele zorg. Een sterke sociale basis kan daardoor bijdragen aan een gezonde en veerkrachtige samenleving, waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen.

1.1 Drie niveaus van de sociale basis

1. De persoonlijke sociale basis: Dit is het netwerk van een individu. Het gaat hierbij om familie, vrienden, burens en kennissen. Soms heb je steun nodig, soms bied je die aan. Denk aan een buurvrouw die boodschappen doet voor iemand die ziek is of een vriend die helpt bij een verhuizing. Het gebeurt vaak onverwacht en komt voort uit betrokkenheid.

2. De gemeenschappelijke sociale basis: Dit gaat over alle plekken waar mensen samenkomen en zich inzetten voor elkaar. Van sportclubs en wandelgroepen tot buurthuizen en speeltuinen, overal ontstaan initiatieven die mensen verbinden. Sommige mensen doen incidenteel iets voor een ander, bijvoorbeeld helpen bij een buurtfeest. Anderen zetten zich langdurig in, zoals als vrijwilliger bij een vereniging of de Voedselbank.

3. De institutionele sociale basis: Dit zijn de voorzieningen en organisaties die gemeenschappen ondersteunen. Denk aan buurthuizen, bibliotheken en gezondheidscentra, maar ook aan professionals zoals sociaal werkers, wijkagenten en jongerenwerkers. Zij helpen inwoners om elkaar te vinden en ondersteunen initiatieven die de buurt versterken.

1.2 Wat kunnen we verwachten van de sociale basis?

Beleidsmakers hopen dat de sociale basis bijdraagt aan minder zorgvragen, meer inclusie en een gezondere samenleving. Maar er zijn grenzen aan wat de sociale basis kan dragen. Veel mensen zetten zich al in voor hun buurt, maar niet iedereen heeft een sterk netwerk. Soms zijn vrijwilligers overbelast of zijn er gewoonweg niet genoeg mensen beschikbaar om de benodigde steun te bieden. Het is daarom belangrijk om realistisch te blijven. De sociale basis kan veel betekenen, maar kan niet alle problemen oplossen.

1.3 Conclusie

Een sterke sociale basis helpt mensen om elkaar te steunen en samen te werken aan een betere samenleving. Het is een krachtig middel om verbinding en welzijn te versterken, maar het moet niet overbelast raken. Daarom is het belangrijk om de maatschappelijke waarde van sociale initiatieven goed te begrijpen. Door hun impact zorgvuldig in kaart te brengen, kunnen we zorgen dat de sociale basis blijft functioneren en haar waarde behoudt voor de toekomst.

AANTONEN VAN MAATSCHAPPELIJKE WAARDE IS ZINVOL

Inwonersinitiatieven spelen een steeds grotere rol in onze samenleving. Van buurtprojecten tot initiatieven op het gebied van zorg, welzijn en duurzaamheid: deze initiatieven versterken de sociale basis en maken gemeenschappen veerkrachtiger. Maar hoe laat je zien wat hun impact is? Het aantonen van maatschappelijke waarde is belangrijk om te laten zien wat een initiatief maatschappelijk gezien betekent voor de direct betrokkenen, investeerders en beleidsmakers te overtuigen en initiatieven toekomstbestendig te maken.

2.1 Wat is maatschappelijke waarde?

Maatschappelijke waarde in de context van inwonersinitiatieven verwijst naar de positieve sociale en maatschappelijke effecten die ontstaan wanneer bewoners zelf het initiatief nemen om iets op te zetten en/of te verbeteren in hun wijk, dorp of stad.

Deze waarde ontstaat niet alleen door wat het initiatief oplevert, maar ook hoe het tot stand komt - namelijk door samenwerking, betrokkenheid en eigenaarschap van inwoners zelf.

Voorbeelden van sociaal-maatschappelijke waarde bij inwonersinitiatieven:

Sociale cohesie

mensen leren elkaar kennen, helpen elkaar, en er ontstaat meer vertrouwen in de buurt.

Zingeving en eigenaarschap

inwoners voelen zich verantwoordelijk voor hun leefomgeving en ervaren voldoening.

Gelijke kansen en inclusie

initiatieven kunnen gericht zijn op het betrekken van kwetsbare groepen of het verminderen van uitsluiting.

Gezondheid en welzijn

bijvoorbeeld door het opzetten van gezamenlijke tuinen, sportactiviteiten of ontmoetingsplekken.

Versterking van de lokale democratie

mensen ervaren dat ze invloed kunnen uitoefenen en worden actiever betrokken bij besluitvorming.

Kortom, maatschappelijke waarde in deze context draait om méér dan het directe resultaat van het initiatief – het gaat vooral om de versterking van sociale netwerken, het vergroten van zelfredzaamheid en het bouwen aan een meer verbonden en zorgzame gemeenschap. Het is goed om te weten dat er geen standaard definitie van maatschappelijke waarde is. Het aantonen van de maatschappelijke waarde is namelijk context gebonden en subjectief. De maatschappelijke waarde hangt onder andere samen met de missie, ambitie en doelstellingen van het initiatief.

2.2 Waarom maatschappelijke waarde meten?

Inwonersinitiatieven ontstaan vaak vanuit de inwoners zelf en spelen in op lokale behoeften. Ze bieden creatieve oplossingen en versterken de sociale samenhang. Toch wordt hun waarde niet altijd erkend, bijvoorbeeld als het gaat om financiering of beleidskeuzes. Het aantonen van maatschappelijke waarde helpt bij:

Transparantie

Het maakt inzichtelijk wat een initiatief oplevert en zorgt voor verantwoording richting financiers en beleidsmakers.

Onderbouwing van investeringen

Overheden en fondsen willen weten waarom een initiatief de moeite waard is. Maatschappelijke waarde maakt duidelijk hoe het bijdraagt aan bijvoorbeeld gezondheid, sociale inclusie of duurzaamheid.

Groei en impact

Door te meten wat werkt, kunnen initiatieven zich verbeteren, meer mensen bereiken en hun impact vergroten.

Erkenning en motivatie

Het zichtbaar maken van maatschappelijke waarde laat zien hoe belangrijk de inzet van vrijwilligers en betrokkenen is, wat hen stimuleert om door te gaan.

2.3 Hoe toon je maatschappelijke waarde aan?

Om maatschappelijke waarde goed in kaart te brengen, is een gestructureerde aanpak nodig. Dit kan op verschillende manieren, afhankelijk van het initiatief en de context. Een aantal belangrijke stappen:

Doelen bepalen: Wat wil het initiatief bereiken? Is het gericht op sociale samenhang, een betere leefomgeving of gezondheidsbevordering? Door doelen helder en meetbaar te formuleren, kun je succes beter aantonen.

Gegevens verzamelen: Verzamel zowel cijfers (zoals aantal deelnemers en activiteiten) als persoonlijke verhalen en ervaringen. Een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve data geeft een compleet beeld.

Betrokkenen meenemen: Vraag deelnemers, vrijwilligers en buurtbewoners hoe zij het initiatief ervaren. Dit maakt de impact tastbaar en helpt om verbeteringen aan te brengen.

In hoofdstuk 5 worden enkele manieren beschreven waarop je maatschappelijke waarde kunt aantonen en welke methoden je daarbij kunnen helpen.

PRAKTIJKVOORBEELDEN

In Groningen en Drenthe ontstaan steeds meer lokale initiatieven die de sociale basis versterken en bijdragen aan de leefbaarheid van dorpen en wijken. De zes initiatieven die hier worden belicht, laten zien hoe gemeenschappen zichzelf organiseren en maatschappelijke waarde creëren door ontmoeting, ondersteuning en samenwerking.

DORPSLOKET MIDDELSTUM

In Middelstum vind je dorpscoöperatie MiddelSoam voor alle inwoners van Middelstum, Huizinge, Westerwijtwerd, Toornwerd, Fraamklap en Boerdam. Met ruim 140 vrijwilligers staat MiddelSoam klaar voor alle inwoners met het motto: 'Levenslang wonen in je dorp.' Het Dorpsloket is in het leven geroepen om bewoners hulp te bieden bij kleine praktische problemen in hun persoonlijke woonsituatie. Denk aan klein onderhoud van huis en tuin en pc-hulp. Middelsoam kiest er expliciet voor om niet met betaalde krachten te werken. Bekendheid krijgt het Dorpsloket vooral via mond-tot-mond reclame.

*“De zorg die
je nodig hebt,
gewoon van de
buren”*

Introductie

Jaap Vriesema is coördinator van het dorpsloket in Middelstum, dat samen met een team van zes vrijwilligers al sinds eind 2018 actief is. Dit dorpsloket, een initiatief voortgekomen uit de dorpscoöperatie MiddelSoam, biedt laagdrempelige ondersteuning aan inwoners van Middelstum en omgeving. De organisatie is opgericht met de hulp van CMO STAMM en richt zich op hulpvragen die variëren van vervoer en klussen tot gezelschap, administratieve hulp en incidentele taken. Onlangs is er een werkgroep Digisoam opgericht in samenwerking met Biblionet, om inwoners digitaal vaardiger te maken. Voor grotere hulpvragen verwijst het dorpsloket naar andere instanties, zoals de gemeente bij Wmo-gerelateerde vragen of het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) bij aardbevingsschade.

Alle diensten van het dorpsloket zijn kosteloos om zoveel mogelijk inwoners toegang te bieden. De enige uitzondering hierop is vervoer, bijvoorbeeld naar het ziekenhuis, waar een kleine vergoeding voor wordt gevraagd.

Credit: venemama

Bij iedere hulpvraag wordt gekeken naar wat de hulpvrager eventueel nog zelf kan doen. Daarnaast wordt beoordeeld of de hulpvraag niet in het vaarwater komt van lokale bedrijven (denk hierbij bijvoorbeeld aan het schilderen van een huis).

Praktische ondersteuning en waardevolle contacten

Het Dorpsloket biedt dus praktische ondersteuning, vaak met een gezellig praatje erbij. Deze hulp dichtbij huis geeft mensen een gerust gevoel, waardoor zij hun werkende en/of verder weg wonende kinderen niet hoeven te belasten. Het idee dat “wij er zijn als er iets is” creëert een gevoel van veiligheid en verbondenheid.

Door Middelsoam ontstaan waardevolle contacten in de lokale gemeenschap, waar mensen op elkaar kunnen terugvallen. De naam 'Middelsoam' zegt het al: samen lossen we vragen op.

Naast het bieden van praktische hulp, organiseert het dorpsloket nevenactiviteiten, zoals het uitlenen van rolstoelen, het verstrekken van hondenpoepzakjes, en het inzamelen van herbruikbare spullen via de zogenaamde BEST-tassen (Boeken, Elektrische apparaten, Speelgoed en Textiel). Door het verspreiden van deze tassen worden de materialen, ondanks het ontbreken van een formele milieustraat in de nabije omgeving, alsnog ingezameld en eens in de zoveel tijd door de gemeente opgehaald. De activiteiten van het dorpsloket spelen dus ook in op de leefbaarheid van het dorp.

Communicatie over activiteiten

Alle activiteiten worden gepromoot via diverse kanalen, zoals flyers, de website, en door aanwezig te zijn op lokale markten en evenementen, maar ook via-via. Door het dorpse karakter kan men eenvoudig op elkaar afstappen, bij bijvoorbeeld de supermarkt of de lokale voetbalvereniging. Het thema eenzaamheid blijft echter een lastige, omdat je elkaar daar niet op de man af kunt of wilt bevragen (ook al vermoed je misschien wel dat iemand eenzaam is).

Inzet van ruim 140 vrijwilligers

Het dorpsloket werkt nauw samen met een netwerk van ruim 140 vrijwilligers, die ingezet worden afhankelijk van hun beschikbaarheid en affiniteit. Jaap benadrukt hoe belangrijk het is om vrijwilligers te waarderen. Daarnaast is het essentieel om de wederzijdse verwachtingen van begin af aan uit te spreken.

Het coördinerende team probeert altijd een goede match te maken tussen de hulpvrager en vrijwilliger, waarbij aandacht is voor zowel de praktische hulp als de onderlinge klik. Hierdoor ontstaan vaak waardevolle, langdurige contacten.

Inzicht in resultaten en activiteiten

Een belangrijk onderdeel van het dorpsloket is het wekelijkse logboek, waarin vragen en ervaringen worden bijgehouden. Dit helpt het team om inzicht te krijgen in terugkerende hulpvragen en te bewaken of er geen overbelasting bij vrijwilligers ontstaat. Ook vindt er regelmatig overleg plaats met de dorpscoöperatie en de gebiedsregisseur van de gemeente, waardoor de organisatie goed aangesloten blijft bij de bredere gemeenschap. Om inzicht te bieden in de activiteiten en resultaten, wordt ieder jaar een overzicht gemaakt waarin de verschillende onderdelen en behaalde resultaten worden beschreven.

Noaberschap als graadmeter voor succes

Voor Jaap is het dorpsloket een succes wanneer noaberschap - het sociale vangnet binnen de gemeenschap - zo goed functioneert dat het dorpsloket zichzelf op den duur overbodig maakt. Tot die tijd blijft het team zich inzetten om praktische steun en sociale verbinding te bieden aan de inwoners van Middelstum.

Gesproken met Jaap Vriesema

DORPSHUIS SMILDE

Dorpshuis Smilde is een belangrijke ontmoetingsplek waar inwoners samenkomen en activiteiten ondernemen, van een weggeefwinkel tot een dorpsdiner. Het huis is een toonbeeld van eigenaarschap: de inwoners dragen zelf bij aan het succes. Onderzoek naar de maatschappelijke impact heeft het draagvlak verder vergroot. Het Dorpshuis is een plek waar iedereen erbij hoort, meedoet en ertoe doet.

“Verbinding door eigenaarschap”

Introductie

Het Dorpshuis in Smilde is uitgegroeid tot een onmisbare ontmoetingsplek voor de inwoners van de Smildes. In een regio die gekenmerkt wordt door een veencultuur en veelal een lage sociaal-economische status, vervult het Dorpshuis een belangrijke rol in het versterken van de gemeenschap. Jeanette Kuin is opbouwwerker bij Welzijnswerk Midden-Drenthe en vertelt hier graag meer over.

Het proces begon ongeveer zes jaar geleden met een voorstel van de wethouder om een dorpshuis op te zetten, gevolgd door een verkenning naar geschikte ruimte door een kerngroep van inwoners. Uiteindelijk is besloten om eerst de behoeften van de inwoners in kaart te brengen door gebruik te maken van een bestaand pand, voordat begonnen zou worden met de bouw van een nieuw dorpshuis. Om de behoeften van de inwoners te verkennen is er een startbijeenkomst gehouden. Hieruit zijn activiteiten ontstaan die van belang zijn voor de inwoners van Smilde.

Na de verkennende fase werd een nieuw bestuur gevormd, bestaande uit twee jonge enthousiaste mensen. Zij worden ondersteund door de adviezen van een klankbordgroep. Hiermee is er voldoende draagvlak gecreëerd om het Dorpshuis tot een succes te maken.

**Het dorpsdiner: maandelijks genieten van een
chique maaltijd voor inwoners.**

Activiteiten

Het Dorpshuis biedt een breed scala aan activiteiten, variërend van praktische ondersteuning tot verbindende evenementen. Zo vinden er uitgiftes van de voedselbank plaats, is er een weggeefwinkel voor tweedehands kleding, en biedt het onderdak aan onder andere creatieve workshops, een jeugdsoos en de lokale historische vereniging.

Eén van de meest succesvolle initiatieven is het maandelijks dorpsdiner, waarbij inwoners voor een kleine bijdrage samen kunnen genieten van een chique maaltijd. Dit concept blijkt goud waard: het versterkt de saamhorigheid en is zo populair dat er inmiddels een wachtlijst is. Ook andere initiatieven, zoals de Sociale Raadsvrouw en dagbesteding via Cosis, zijn waardevol en sluiten naadloos aan bij de behoeften van de lokale bevolking.

Onderzoek naar de maatschappelijke waarde

In 2023 hebben Trendbureau Drenthe (onderdeel van CMO STAMM) en het Dorpshuis samen onderzoek gedaan naar de maatschappelijke waarde van deze ontmoetingsplek. Jeanette vertelde dat het fijn was dat de sessies professioneel begeleid werden, omdat je er als opbouwwerker te dicht op staat. Door gezamenlijk na te denken over de impact van het Dorpshuis, staan de neuzen nu dezelfde kant op: 'We weten nu waar we voor gaan en staan'.

Het traject heeft geleid tot meer eigenaarschap en trots onder de betrokkenen. De resultaten werden gepresenteerd aan de gemeente en een ingelijst feitenblad hangt nu aan de muur in het Dorpshuis als blijvende herinnering aan de gezamenlijke inspanningen.

Stock
Credit: kruwt

Succesfactoren en uitdagingen

Het eigenaarschap van de inwoners en de betrokkenheid van het bestuur en klankbordleden worden beschouwd als essentiële succesfactoren. Toch blijven er uitdagingen, zoals het vinden van een balans tussen commerciële en sociale activiteiten en het duurzaam organiseren van praktische taken zoals schoonmaak en beheer.

Ondanks deze uitdagingen is het Dorpshuis een succesverhaal. Het heeft niet alleen geleid tot verbinding en samenwerking tussen bewoners, maar ook tot een hernieuwd gevoel van saamhorigheid. Met de focus op 'erbij horen, meedoen en ertoe doen', blijft het Dorpshuis een bron van kracht voor de gemeenschap.

Het Dorpshuis is een succesverhaal betreft een hernieuwd gevoel van saamhorigheid.

Jeanette over haar rol als opbouwwerker bij het Dorpshuis

"Mijn rol is ondersteunen van de groep die de gebouwverkenningen deed als adviseur, het initiëren van een startbijeenkomst en het bedenken van een werkzame gespreksmethodiek, zodat iedereen zich gehoord voelt. Op dit moment ondersteun ik het bestuur en de klankbordgroep als adviseur. Ik houd me dus vooral bezig met het ondersteunen van de processen en het betrekken van de inwoners en waar nodig zoek ik de juiste expertise."

Gesproken met Jeannette Kuin

STICHTING EBBINGEHOF

Ebbingehof in Groningen is meer dan een wooncomplex; het is een gemeenschap waar 50-plussers elkaar ondersteunen en actief bijdragen. Autonomie, betrokkenheid en zingeving vormen de kernwaarden. De bewoners organiseren zelf activiteiten, van eetclubs tot yoga. Een zorgvuldige selectieprocedure zorgt voor een hechte gemeenschap waarin privacy en verbondenheid hand in hand gaan. Dit woonconcept draagt bij aan welzijn en voorkomt eenzaamheid.

*“Samen wonen,
samen leven”*

Introductie

Groningen Eind 2015 werd Joan Stam gevraagd om voorzitter te worden van de vereniging Het Ebbingehofje. De vereniging bestond toen al een aantal jaar, en Joan besloot niet alleen voorzitter te worden, maar ook zelf lid te worden. In 2017 werd een stichting opgericht om de zakelijke kant te beheren, zoals contact met de projectontwikkelaar. Joan nam ook daar het voorzitterschap op zich en werd de verbindende schakel tussen de aannemer, architect en de gemeenschap. Joan heeft haar voorzittersrol aan het begin van 2024 overgedragen. Met vertrouwen en tevredenheid liet ze het beheer los, omdat het project volgens haar nu stevig genoeg stond.

Ebbingehof is opgezet voor bewoners van 50 jaar en ouder, waarbij 25% van de woningen bestaat uit sociale huur en de rest uit vrije sector huur, variërend van lage tot hoge huurprijzen. Het doel is om mensen aan te trekken die graag in een hechte gemeenschap wonen en hieraan iets willen bijdragen. De toelatingsprocedure vraagt niet alleen naar de voorkeur voor een woning, maar ook naar motivatie voor de verhuizing en affiniteit met het gemeenschapsleven. Hoewel dit logischerwijs een drempel vormt, versterkt het ook de betrokkenheid van de bewoners bij de gemeenschap.

Eind 2021, tegen het einde van de coronapandemie, verhuisden alle bewoners in een periode van ongeveer zes weken naar Ebbingehof. De kennismakingen voor die tijd verliepen creatief, met initiatieven als wandelingen in kleine groepjes, een puzzeltocht door de buurt en een aantal dagdelen waarop de toekomstige bewoners hun nieuwe woongebouw konden verkennen.

**Het doel is mensen aantrekken die willen
bijdragen en wonen in een hechte gemeenschap.**

**Alle activiteiten worden voor en door de
bewoners georganiseerd.**

Breed scala aan activiteiten

Nu zijn er verschillende vaste activiteiten, zoals yogalessen op dinsdagochtend en een eetclub op woensdagavond. Alle activiteiten worden voor en door bewoners zelf georganiseerd en zijn laagdrempelig ingestoken. Andere voorbeelden van activiteiten zijn een koffieochtend, schildermiddagen, en gezamenlijke activiteiten zoals tafeltennis en zwemen. Zelfs een boekenclub en kerstactiviteiten met een koor en toneelclub zijn ontstaan. Deze activiteiten worden breed gedragen en zijn vrij toegankelijk. Ook schoonmaakdiensten, zoals de Hofkamer (de gezamenlijke ruimte), worden door bewoners zelf opgepakt.

De 'zachte krachten'

De sfeer in Ebbingehof is een mengeling van gezelligheid en verbondenheid, waarbij privacy behouden blijft. Hoewel bewoners voor elkaar klaarstaan, wordt er geen professionele zorg verleend. Het gemeenschapsgevoel wordt ondersteund door het principe dat iedereen iets brengt en haalt.

Joan vertelt dat het wonen in Ebbingehof voor haar en de bewoners geluk, geborgenheid en verbondenheid met zich meebrengt. Ze voelen zich minder alleen en kennen elkaar zowel van de goede als minder prettige kanten, wat de gemeenschap authentiek en sterk maakt. Dit wordt door haar ook wel de 'zachte krachten' genoemd.

De bewoners zijn voornamelijk mensen met een achtergrond in de wetenschap, zorg of kunst, en brengen door hun leeftijd en ervaring hun eigen 'bagage' mee. Ondanks de diversiteit is er een sterke mate van betrokkenheid en saamhorigheid, wat volgens Joan Ebbingehof tot een succes maakt.

Zorgvuldige selectieprocedure

Een belangrijke succesfactor is het zorgvuldig selecteren van nieuwe bewoners. Er wordt vooral gekeken naar kandidaten die enthousiast en vitaal zijn en die een bijdrage aan de gemeenschap willen leveren. Ook het gezamenlijk eten op woensdagavond, waarbij niemand een vaste zitplaats heeft, speelt een belangrijke rol in het bevorderen van de sociale cohesie.

Ebbingehof biedt bewoners de vrijheid om deel te nemen, zonder vrijblijvendheid; iedereen rekent op elkaar. Joan hoopt dat deze gemeenschap ook op lange termijn blijft voortbestaan en ziet het als een plek waar men "nog lang en gelukkig" kan leven. Geïnteresseerden raadt ze aan om eens langs te komen en te ontdekken hoe Ebbingehof werkt. Daarnaast is er veel informatie op de website te vinden.

Gesproken met Joan Stam

ODENSEHUIS MEPPEL - WESTERVELD

Het Odensehuis biedt een open en ongedwongen plek voor mensen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers. Hier draait het om zelfregie en eigen kracht. Bezoekers kunnen vrij in- en uitlopen, zonder indicatie of diagnose, en vinden steun bij lotgenoten. Vrijwilligers en lokale samenwerkingen versterken de impact. Het Odensehuis verlicht niet alleen de zorglast, maar creëert ook een gemeenschap waar iedereen zich welkom voelt.

“Warmte en steun voor mensen met dementie”

Laagdrempelige ontmoetingsplek

Het Odensehuis is een laagdrempelige ontmoetingsplek voor mensen met (beginnende) dementie, hun mantelzorgers, familie en vrienden. Het biedt een informele omgeving waar bezoekers zichzelf kunnen zijn, steun kunnen vinden en betekenisvolle tijd met elkaar doorbrengen. Marja Meppelink, de coördinator van de Odensehuizen in Meppel en Westerveld, benadrukt dat in het Odensehuis niet óver de bezoekers wordt gepraat, maar mét hen. Daarnaast vinden bezoekers het fijn om in contact te komen met lotgenoten. Zelfregie en eigen kracht staan centraal: bezoekers kunnen en mogen bijvoorbeeld zelf koffie halen of helpen met de afwas. Het Odensehuis biedt geen zorg, maar wel een luisterend oor, activiteiten en praktische ondersteuning.

Een dag in het Odensehuis

In het Odensehuis begint de dag ontspannen met een kop koffie, terwijl bezoekers binnen druppelen. Rond lunchtijd eten ze gezamenlijk, en in de middag worden vaak spelletjes gespeeld. Het is een plek waar mensen vrij kunnen binnenlopen, zonder verplichtingen of formele drempels zoals een diagnose. Mantelzorgers zijn eveneens welkom en kunnen er even op adem komen of ervaringen delen. Sommige mantelzorgers blijven na het overlijden van hun naaste terugkomen, omdat het Odensehuis voor hen een waardevolle gemeenschap is geworden.

Organisatorisch

Het initiatief is in 2022 gestart in Meppel en Havelte, met steun van zowel de gemeente als de provincie, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies. In 2025 komt er een derde locatie bij in De Wolden. Hoewel er soms enige schroom is om deel te nemen, met name in dorpen, benadrukt Marja dat kwaliteit boven kwantiteit gaat.

Momenteel zijn er zo'n tien vaste bezoekers per locatie, ondersteund door een team van zestien enthousiaste vrijwilligers. De vrijwilligers, waarvan velen vanaf het begin betrokken zijn, krijgen standaard een scholing aangeboden en vinden zelf ook veel voldoening in hun werk.

Meer dan een ontmoetingsplek

Naast het bieden van een fijne tijd en sociale contacten voor de bezoekers, draagt het Odensehuis bij aan het ontlasten van mantelzorgers en het bevorderen van zelfstandigheid bij mensen met geheugenproblemen. Dit helpt om langdurige zorg uit te stellen en bevordert een gevoel van eigenwaarde en zingeving.

Samenwerkingen met lokale partners, zoals Windesheim en Alzheimer Nederland, versterken de impact en zorgen voor een frisse dynamiek. Marja kijkt met trots naar wat het Odensehuis al heeft bereikt, maar geeft aan dat er ook nog werk te doen is, zoals het vergroten van de bekendheid en het aantal vrijwilligers.

De kern van het Odensehuis ligt in de sfeer en gezelligheid. Het is een plek waar iedereen zich welkom voelt, ongeacht de situatie. Of zoals Marja het omschrijft: "Het gaat erom dat mensen zich thuis voelen, hun eigen gang kunnen gaan en iets waardevols ervaren, ondanks de uitdagingen die dementie met zich meebrengt."

Gesproken met Marja Meppelink

WELZIJN WESTERWOLDE

Welzijn Westerwolde ondersteunt inwoners met uiteenlopende behoeften, van mantelzorg tot inburgering en vrijwillige hulpdiensten. Een uniek impactmodel helpt inzicht te krijgen in de werkelijke effecten van hun inspanningen. De organisatie is laagdrempelig, zonder wachtlijsten of indicaties, en werkt nauw samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties. Dit zorgt voor duurzame sociale cohesie en een inclusieve samenleving.

“Impact op maat”

Over Welzijn Westerwolde

Welzijn Westerwolde is een veelzijdige organisatie die zich inzet voor het welzijn en de maatschappelijke ontwikkeling van alle inwoners in de gemeente Westerwolde, vertelt Freek Nauta (Directeur van Welzijn Westerwolde). De organisatie biedt ondersteuning aan uiteenlopende doelgroepen, zoals ouderen, jongeren, gezinnen, mantelzorgers, en mensen met financiële of sociale problemen. De diensten variëren van het ondersteunen van inwonersinitiatieven, gezinscoaching en mantelzorgondersteuning tot vrijwillige hulpdiensten en activiteiten georganiseerd via de zogenaamde Steunstees.

Steunstees zijn ontmoetings- en ondersteuningspunten waar inwoners terecht kunnen voor advies, hulp bij administratie en informatieve bijeenkomsten. Naast deze brede ondersteuning zet Welzijn Westerwolde zich ook in voor de inburgering van nieuwkomers. Vrijwilligerswerk speelt een centrale rol. Dankzij de inzet van vrijwilligers worden tal van voorzieningen in stand gehouden en wordt de leefbaarheid in de regio bevorderd. Ook worden buurtbewoners betrokken bij het versterken van lokale netwerken. Met deze integrale aanpak streeft Welzijn Westerwolde ernaar om de gemeenschap te versterken en iedereen de kans te geven om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij.

Onderscheidende elementen

Een belangrijk kenmerk is de laagdrempeligheid van Welzijn Westerwolde: er zijn geen wachtlijsten, er is geen indicatie nodig en de diensten zijn gratis.

Daarnaast is het netwerk van Welzijn Westerwolde een belangrijke succesfactor: “We organiseren één keer per maand een netwerklunch. Het is zo belangrijk dat je elkaar kent, dat straalt vertrouwen en geloofwaardigheid uit naar alle inwoners.”

De organisatie scoort hoog op klanttevredenheidsonderzoeken en rapporteert twee keer per jaar aan de gemeente, met wie zij een strategisch partnerschap heeft. Marianne Brinks (Beleidsmedewerker bij Welzijn Westerwolde) vertelt meer over de maatschappelijke impact en hoe zij dit inzichtelijk maken. Dit doen zij sinds kort op een andere manier.

Het is belangrijk dat je elkaar kent, dat straalt vertrouwen
en geloofwaardigheid uit naar alle bewoners

Inzicht in geboden dienstverlening: een nieuw impactmodel

In 2024 is gewerkt aan een nieuw impactmodel. Dit vanuit de wens van de gemeente om de omslag te maken van overzichtsrappportages naar inzichtsrappportages: “Dit betekent niet langer uitsluitend opsommingen van wat we doen in activiteiten en aantallen, maar laten zien wat we willen bereiken en welke acties daarvoor nodig zijn”. Een belangrijke voorwaarde was dat de medewerkers niet méér of anders hoeven te registreren dan voorheen.

Let wel, de registraties gaan over de beoogde impact: “Om achter het daadwerkelijke effect te komen, zullen we cliënten en deelnemers zelf moeten bevragen. Dat doen we óók, onder meer bij de afsluiting van elke casus. De leden van de cliëntenraad bevragen daarnaast de deelnemers aan activiteiten periodiek op hun ervaringen”. Alle inspanningen worden gekoppeld aan één van de volgende maatschappelijke effecten:

- **Leefbaarheid & socialiseren:** Hoe zorgen we voor een inclusieve, sociale, leefbare buurt waar buurtbewoners naar elkaar omkijken?
- **Ontwikkelen & (op)groeien:** Hoe zorgen we dat de jeugd optimaal kan opgroeien en burgers levenslang kunnen leren?
- **Autonomie & meedoen:** Hoe zorgen we dat (kwetsbare) mensen langer thuis kunnen wonen en (blijven) meedoen?

De impactgerichte rapportage is niet alleen handig als verantwoording richting de gemeente, maar ook voor de interne bewustwording. Stel dat uit een rapportage blijkt dat de inspanningen niet evenredig over de verschillende doelgroepen verdeeld zijn, kan de organisatie daar gericht actie op ondernemen. “Het maakt ook duidelijk waaróm we doen wat we doen of organiseren.”

Toekomstperspectief

Freek schetst dat de toenemende erkenning voor het belang van sociaal werk kansen biedt, maar kent ook uitdagingen. Praktisch gezien blijft voldoende financiering uiteraard nodig. Inhoudelijk vraagt het om verwachtingsmanagement naar stakeholders: “Voor het versterken van de sociale cohesie bestaan geen ‘quick fixes’. Het vereist een duurzame inspanning en intensieve samenwerking met de gemeente en andere maatschappelijke organisaties.”

Gesproken met Freek Nauta en Marianne Brinks

HET GROEIHUIS IN EEXTERVEEN

Het GroeiHuis in Eexterveen is een innovatief initiatief dat sport, onderwijs en ontmoeting samenbrengt. Wat begon als een idee tijdens de coronaperiode, groeide uit tot een breed gedragen voorziening waar jong en oud samenkomen. Het GroeiHuis staat symbool voor de kracht van een hechte gemeenschap.

*“Een centrale
plek voor
ontmoeting en
ontwikkeling”*

Inwoners van het Drentse dorp Eexterveen hebben zich de afgelopen jaren sterk gemaakt voor het verbeteren van voorzieningen in het dorp. Zo kwam er een bewegingshuis (moderne gymzaal) ter vervanging van de oude gymzaal en werden er nieuwe sport- en speelplekken gerealiseerd. Het nieuwste initiatief, het GroeiHuis, bouwt hierop voort. Dit wordt een centrale plek waar jong en oud samenkomen om te leren, te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Het GroeiHuis staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van een totaalvoorziening op een centrale plek in het dorp. Hier komen school, opvang, gymzaal, sport- en speelvoorzieningen samen, waardoor een sterke en verbonden gemeenschap wordt gestimuleerd. Het idee ontstond tijdens brainstormsessies in de coronaperiode, met een integraal kindcentrum als uitgangspunt. In de nieuwe school is namelijk geen ruimte voor kinderopvang en de bestaande opvanglocatie is niet toekomstbestendig.

Het GroeiHuis maakt deel uit van een
totaalvoorziening op een centrale plek in het dorp.

Stichting Kardeel, die eerder de vernieuwde gymzaal mogelijk maakte, nam de formele rol van aanvrager en bouwheer op zich. In samenwerking met architect Moriko Kira en andere betrokken partijen* werd een plan ontwikkeld om een brede voorziening te realiseren, gericht op een gezonde leefstijl en ontmoeting voor alle leeftijden. Dit plan kreeg verder vorm tijdens een reeks toekomsteliers in het dorp en de omliggende dorpen.

Activiteiten in het GroeiHuis

Vanaf voorjaar 2025 biedt het GroeiHuis kinderopvang. Het gebouw is ook geschikt voor diverse activiteiten zoals muziek- en spraaklessen, creatieve workshops en sport. Bewegen blijft een centrale pijler, mede dankzij de bestaande gymzaal, een multifunctioneel sportveld en een natuurlijk speelterrein. De buitenruimte wordt verder verrijkt met speeltoestellen en een tokkelbaan. Daarnaast worden natuur en duurzaamheid geïntegreerd, bijvoorbeeld door in groepsverband vogelhuisjes te bouwen en activiteiten zoals koken met producten uit de natuur.

Ontmoeting

Naast fysieke activiteiten staat ontmoeting centraal. Iedereen heeft weleens een steuntje in de rug nodig en het GroeiHuis biedt een laagdrempelige plek waar jong en oud elkaar kunnen ondersteunen en inspireren. Generatieoverstijgende activiteiten, zoals gezamenlijke knutselmiddagen, breiworkshops en jeugdmiddagen, dragen bij aan de sociale samenhang. Het doel is om een plek te creëren waar iedereen zich welkom voelt, inclusief mensen met een beperking. Daarom is het gebouw bijvoorbeeld drempelvrij ontworpen.

Samenwerking

De realisatie van het GroeiHuis kende uitdagingen, zoals vertraging door corona en gestegen bouwkosten. Toch bleef de gemeenschap vastberaden. De betrokkenheid van de gemeente Aa en Hunze, de provincie Drenthe en diverse maatschappelijke organisaties speelde ook een belangrijke rol in de totstandkoming van dit unieke concept. Het GroeiHuis is niet alleen bedoeld voor Eexterveen, maar ook voor omliggende dorpen zoals Nieuw Annerveen en Spijkerboor.

Succesfactoren

Het succes van het GroeiHuis is te danken aan doorzettingsvermogen, samenwerking en een gedeelde visie op een gezonde, verbonden gemeenschap. Aan andere dorpen die een soortgelijk initiatief willen starten, geven Janke en Jan de volgende adviezen:

- *Heb een lange adem, want het kost tijd om iets groots te realiseren.*
- *Stop niet bij hobbels, maar zie ze als puzzelstukken die je samen oplost.*
- *Gebruik de denkracht van verschillende mensen; je hebt elkaar echt nodig.*
- *Enthousiasme en motivatie zijn onmisbaar om anderen mee te krijgen.*
- *Communicatie is cruciaal, maak gebruik van lokale media zoals de dorpskrant.*
- *Weet waarom je iets doet en houd vast aan de visie: je doet het niet voor jezelf, maar voor de gemeenschap.*
- *Betrokkenheid creëren is essentieel, iedereen moet zich onderdeel voelen van het proces.*

Het GroeiHuis groeit, net als de kracht van het dorp. Met deze unieke voorziening bouwen de inwoners van Eexterveen en omliggende dorpen samen aan een toekomst waarin vitaliteit, ontmoeting en verbinding centraal staan.

* De betrokken partijen zijn: Oranjefonds, Stichting Doen, VSB Fonds, de Hasselbraam, Gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe, Leader, Energiefonds Drenthe, vele vrijwilligers, Dorpsbelangen Eexterveen, Sportvereniging SPES, stichting Dorpscentrum Eexterveen, OBS De Kameleon en CMO STAMM.

Foto: Jan Bakker, Janke Klok en Gert Jan Jonker

Gesproken met Janke Klok en Jan Bakker

4

KERNBOODSCHAPPEN UIT DE PRAKTIJK

De zes praktijkvoorbeelden laten zien hoe krachtig gemeenschappen kunnen zijn wanneer inwoners zelf de handen ineenslaan om de leefbaarheid en sociale samenhang te versterken. Ze ontstaan vanuit betrokken inwoners en bouwen voort op samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid.

Wat deze initiatieven bijzonder maakt, is dat ze inspelen op wat mensen écht nodig hebben. Of het nu gaat om praktische ondersteuning, zoals bij het Dorpsloket in Middelstum, of het creëren van een vertrouwde plek zoals het Odensehuis in Meppel. Elk initiatief voorziet in een behoefte die door bestaande instanties vaak niet volledig wordt ingevuld. Dit toont aan dat een sterke sociale basis niet alleen afhangt van overheidsvoorzieningen, maar vooral van de inzet van vrijwilligers en lokale samenwerking.

Daarnaast benadrukken deze verhalen het belang van laagdrempeligheid en toegankelijkheid. Veel initiatieven werken zonder indicaties, wachtlijsten of ingewikkelde procedures, waardoor mensen zonder drempels kunnen meedoen. Dit verlaagt de kans op eenzaamheid en uitsluiting, en versterkt het gevoel van gemeenschap. Het Dorpshuis in Smilde en het GroeiHuis in Eexterveen laten zien hoe ontmoetingsplekken een sleutelrol kunnen spelen in het verbinden van generaties en het bieden van een thuis voor iedereen.

Een ander belangrijk inzicht is dat succes niet vanzelf komt. Elk initiatief kent uitdagingen: van financiering tot het vinden van vrijwilligers, en van het overwinnen van bureaucratische obstakels tot het creëren van draagvlak binnen de gemeenschap. Wat hen bindt, is het doorzettingsvermogen en de gezamenlijke overtuiging dat het anders en beter kan.

Samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties blijkt hierin vaak essentieel, zoals te zien is bij Welzijn Westerwolde en Stichting Ebberingehof.

Tot slot laten deze voorbeelden zien dat sociale basisvoorzieningen niet alleen bijdragen aan welzijn, maar ook aan veerkracht en preventie. Door op tijd te signaleren en ondersteuning te bieden, kunnen zwaardere zorgvragen en problemen voorkomen worden. Mensen blijven langer zelfstandig, mantelzorgers worden ontlast en buurtbewoners kijken meer naar elkaar om.

DE KERNBOODSCHAP?

Een sterke samenleving begint bij de gemeenschap zelf. De kracht van deze initiatieven ligt in het vertrouwen op eigen kunnen, het benutten van elkaars talenten en het besef dat niemand er alleen voor hoeft te staan. Of zoals de betrokkenen het zelf verwoorden: samen zorgen voor een sterke, verbonden gemeenschap.

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE: HOE MAAK JE HET ZICHTBAAR?

Er zijn verschillende manieren om maatschappelijke waarde zichtbaar te maken. Welke methode het beste werkt, hangt af van het soort initiatief, de doelen en de beschikbare middelen. Hieronder bespreken we enkele veelgebruikte aanpakken.

5.1 Werkwijzen en Methoden

Social Return on Investment (SROI)

SROI is een gestructureerde en gevalideerde methode om, gezamenlijk met alle belanghebbenden, een maatschappelijke kosten en baten analyse te maken. Met deze methode kan de maatschappelijke waarde van een project in financiële termen uitdrukt worden in een verhoudingsgetal tussen kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Het idee is om te laten zien welke besparingen of voordelen er ontstaan door bijvoorbeeld verbeterde werkgelegenheid, gezondere bewoners, of minder gebruik van sociale voorzieningen.

Theory of Change (ToC)

De Theory of Change is een methode om duidelijk in beeld te brengen hoe een initiatief verandering teweeg wil brengen. Het laat zien welke maatschappelijke resultaten je wilt bereiken, en welke stappen, activiteiten en middelen daarvoor nodig zijn. Door dit proces visueel weer te geven en meetbare doelen toe te voegen, kun je beter laten zien wat de impact van je initiatief is op de samenleving.

Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe hebben samen met inwonersinitiatieven een stappenplan ontwikkeld. Zie daarvoor afbeelding 5.1. Het stappenplan is gebaseerd op de Theory of Change en helpt om de maatschappelijke waarde van een initiatief systematisch te beoordelen en communiceren.

Effectmetingen en vragenlijsten

Effectmetingen (ook wel impactmetingen) maken gebruik van enquêtes, interviews en observaties om gegevens te verzamelen over de veranderingen die een project teweegbrengt. Deze methode is vaak kwalitatief en kwantitatief van aard, waarbij je de ervaringen en meningen van de betrokkenen verzamelt.

Narratieve Methode

Met behulp van de narratieve methode wordt de maatschappelijke waarde verteld door persoonlijke verhalen of casestudies, wordt de maatschappelijke waarde verteld door middel van persoonlijke verhalen of casestudies. Deze methode legt de nadruk op de sociale en menselijke kant van de impact, door de ervaringen van de betrokkenen te delen.

PROBLEEM
Situatie die je wilt aanpakken/
verbeteren

INPUT
Middelen die nodig zijn om
activiteiten te ontplooiën

AANPAK
Activiteiten die
ondernomen worden om
het doel te bereiken

OUTPUT
Directe en tastbare
resultaten van activiteiten

OUTCOME
Effecten en het verschil
dat activiteiten hebben
gemaakt bij deelnemers

IMPACT
Bereikte veranderingen in
de maatschappij

DOEL
Eindsituatie die je
wilt bereiken

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE: HOE MAAK JE HET ZICHTBAAR?

1. Wat is de situatie die het initiatief wil verbeteren?
2. Welke eindsituatie wil het initiatief bereiken?
3. Welke middelen zijn nodig om de activiteiten van het initiatief te ontplooiën?
4. Welke activiteiten onderneemt het initiatief?
5. Wat zijn directe en tastbare resultaten van de activiteiten?
6. Wat zijn effecten voor de deelnemers?
7. Wat zijn de bereikte veranderingen in de maatschappij?
8. Welke informatie is nodig om zicht te krijgen op de output? En hoe wordt die informatie verzameld?
9. Welke informatie is nodig om zicht te krijgen op de outcome? En hoe wordt die informatie verzameld?
10. Welke informatie is nodig om zicht te krijgen op de impact en hoe wordt die informatie verzameld?

Afbeelding 5.1

Stapsgewijs naar een verandertheorie

Samenvattend

Elke methode heeft zijn eigen voordelen, afhankelijk van wat je wilt aantonen: de kwantitatieve waarde van een initiatief, de kwalitatieve impact, of de verandering op langere termijn. Het heeft vaak een toegevoegde waarde om meerdere methoden te combineren om een completer beeld van de maatschappelijke waarde te geven.

5.2 Maatschappelijke waarde gaat ook over leren en verbeteren

Het aantonen van maatschappelijke waarde is niet alleen belangrijk om financiers en partners te overtuigen, maar ook om als initiatief zelf te groeien. Door te meten wat wel en niet werkt, krijg je waardevolle inzichten. Welke onderdelen van je project zijn succesvol? Waar is nog ruimte voor verbetering? Dit leerproces helpt initiatieven om effectiever te worden en beter samen te werken met andere partijen.

Uit de praktijk blijkt dat initiatieven die hun maatschappelijke waarde goed in beeld brengen, makkelijker (financiële) steun krijgen en hun netwerk kunnen versterken. Of je nu een buurtproject runt, een sociale onderneming leidt of een welzijnsprogramma opzet, inzicht in je impact maakt een wereld van verschil.

5.3 Meer weten?

Vraagt jouw organisatie zich af wat haar maatschappelijke waarde is? Of moet ze die aantonen, omdat haar financiers daar om vragen? Wil je als gemeente weten wat de maatschappelijke waarde is van een initiatief dat jullie ondersteunen? Neem dan contact met ons op. We denken graag met je mee!

www.cmostamm.nl

OVER CMO STAMM

CMO STAMM is hét kenniscentrum voor sociaal-maatschappelijke vraagstukken in Groningen en Drenthe. Samen met onze partners creëren we innovatieve oplossingen die bijdragen aan een krachtige samenleving. Een samenleving waarin iedereen meedoet. Dat is wat ons drijft.

We onderzoeken, initiëren, adviseren en realiseren. Altijd onafhankelijk. Met innovatiekracht, kennis van zaken en het vermogen te verbinden. Met een scherp oog voor de mensen voor wie we het doen. Zo realiseren we oplossingen met impact.

Op lokaal niveau leiden wij concrete uitdagingen in goede banen en op regionaal niveau brengen we partijen bij elkaar. Wij adviseren instellingen, organisaties, ondernemers, inwonersgroepen en creëren draagvlak voor initiatieven en innovatieve oplossingen.

www.cmostamm.nl

cmo stamm.

COLOFON

Auteurs

Annemieke Potze, Fenna Bolding en
Martin Bakker

Vormgeving

Sandra Jonge Poerink

Mei 2025

*Deze publicatie is mede mogelijk
gemaakt door de provincie
Groningen en Drenthe*

cmo stamm.